

Februar 2025

Antallet af medicinstuderende i almen praksis stiger fortsat støt

Antallet af medicinstuderende, der arbejder i almen praksis, er ottedoblet de seneste ti år, og bare det sidste år er antallet steget med 27 pct. De mange medicinstuderende opnår værdifuld erfaring og kendskab til arbejdet i almen praksis. At mange kommende læger allerede i studietiden stifter bekendtskab med almen praksis, øger sandsynligheden for, at de vælger almen medicin som speciale. Dermed kan det hjælpe med at realisere aftalen i sundhedsreformen om, at antallet af praktiserende læger frem mod 2035 skal øges fra 3.400 til mindst 5.000.

Resumé

Eksplodiv udvikling i antal medicinstuderende i almen praksis

- Antallet af medicinstuderende er ottedoblet i almen praksis i løbet af de seneste ti år. Fra 251 til 2.224.
- Udviklingen fortsætter: Fra 2023 til 2024 er antallet af medicinstuderende steget med 466, svarende til en stigning på 27 pct.
- De mange medicinstuderende bidrager med patientnært arbejde, hvilket samtidig giver dem værdifuld erfaring.

Erfaring med arbejdet øger chancen for at vælge almen medicin

- En undersøgelse blandt medicinstuderende viser, at kendskab gennem studiejobbet øger motivationen for at vælge almen medicin.

Oprettelse af medicinstudier i flere regioner bidrager til udbredelse af medicinstudiet

- Siden 2015 har medicinstuderende i almen praksis bredt sig fra tre regioner til hele landet.
- Region Sjælland er den region, der har færrest medicinstuderende ansat i almen praksis, hvilket kan hænge sammen med, at det er den eneste region uden en medicinuddannelse. Siden 2024 har der dog været en lægeuddannelse på Københavns Universitet særligt målrettet Region Sjælland, og det kan på sigt øge antallet af medicinstuderende, der arbejder i almen praksis i regionen.

Kontaktoplysninger

Mads Nørgaard-Madsen
Sundhedsøkonom
mnm.plo@dadl.dk
Tlf. +45 6172 9091

Camilla Kamstrup
Politik- og pressekonsulent
cka.plo@dadl.dk
Tlf. +45 2873 2822

Baggrund

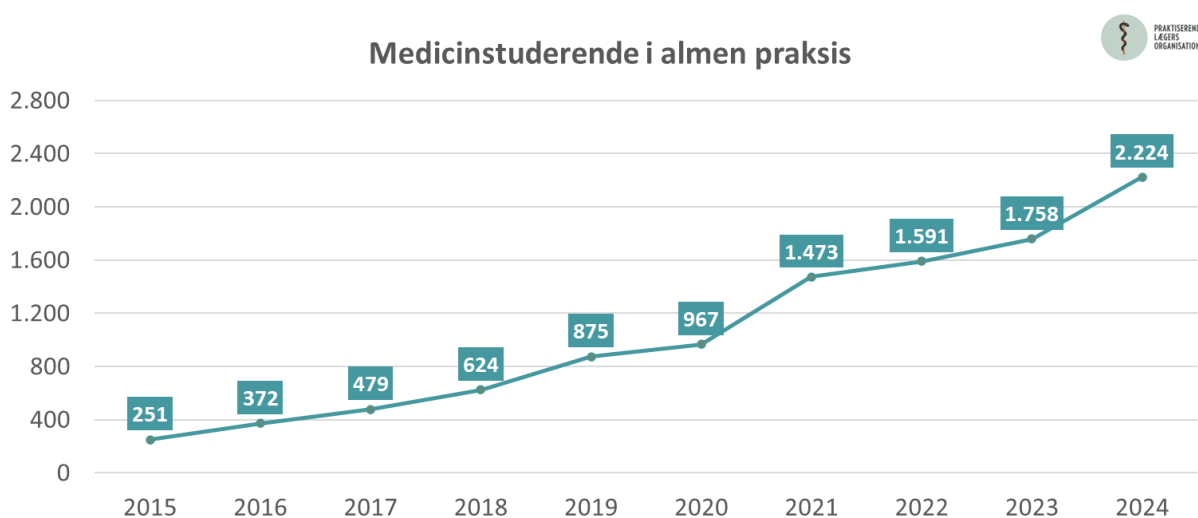
Der er mangel på praktiserende læger.ⁱ Derfor er der brug for ekstra personale, der kan aflaste og varetage lettere behandlingsopgaver. Der er samtidig brug for at sikre, at flere nyuddannede læger vælger specialet almen medicin, så den politiske beslutning om at øge antallet af praktiserende læger fra 3.400 læger til mindst 5.000 senest i 2035 kan blive til virkelighed.ⁱⁱ Medicinstuderende ansat i almen bidrager som arbejdskraft, og når de arbejder hos en praktiserende læge, kan det samtidig inspirere en del af dem til at overveje almen medicin som deres lægespeciale. Derfor har det også været en erklæret politisk ambition i 2017, at der skal arbejdes for flere medicinstuderende ansat i almen praksis.ⁱⁱⁱ

Antallet af ansatte medicinstuderende i almen praksis er ottedoblet

Medicinstuderende ansat i almen praksis var et forholdsvist sjældent syn tilbage i 2015. Med i alt 250 ansatte i 2015 var der for hver 8. lægepraksis én ansat medicinstuderende at finde. Siden da er udviklingen gået stærkt. Der er i gennemsnit blevet ansat over ca. 220 ekstra medicinstuderende årligt, hvilket betyder, at antallet nu er ottedoblet i forhold til 2015. Det betyder også, at antallet af ansatte medicinstuderende har overhalet antallet af lægepraksis.

Og udviklingen fortsætter: Fra 2023 til 2024 er antallet af medicinstuderende steget med 466 svarende til en stigning på 27 pct.

De medicinstuderende varetager en række administrative såvel som patientnære opgaver. Det kan bl.a. være at vaccinere, måle blodtryk og tage celledæk.^{iv} De medicinstuderende medvirker dermed til at aflaste de praktiserende læger og de ansatte sygeplejersker samtidigt med, at de medicinstuderende får værdifuld erfaring i lægefaget og i arbejdet i almen praksis.

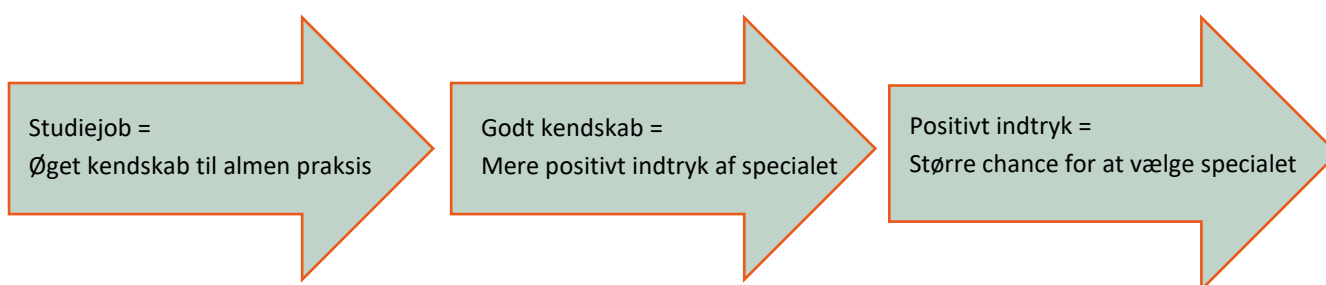

Kilde: Danmarks Statistik. Note: Data er pr. 2. kvartal

Studiejob i almen praksis øger chancen for at vælge almen medicin som videreuddannelse

Medicinstuderende med studiejob i almen praksis opnår et øget kendskab til arbejdet. I en undersøgelse fra 2023^v blandt 663 medicinstuderende og nyligt færdiguddannede læger¹ er der blevet kigget på kendskab, indtryk og interesse i at gennemføre speciallægeuddannelsen i almen medicin og arbejde som praktiserende læge. Undersøgelsen finder bl.a. en sammenhæng mellem det at have haft studiejob i almen praksis og chancen for at vælge almen medicin. Det skyldes, at:

1. Studiejobbet øger kendskabet til almen praksis
2. Øget kendskab til almen praksis øger chancen for et positivt indtryk af almen medicin som speciale
3. Positivt indtryk af almen medicin øger chancen for at tilvælge specialet

Det er godt nyt for sundhedsvæsenet og for almen praksis. For der er behov for markant flere praktiserende læger, og skal målet om mindst 5.000 praktiserende læger i 2035 realiseres, er det en forudsætning, at flere vælger almen medicin som speciale. Udover at der skabes grobund via medicinstuderendes ansættelse i almen praksis, er der iværksat flere initiativer for at øge antallet af medicinstuderende, som vælger specialet. Antallet af uddannelsespladser i almen medicin er bl.a. øget gennem årene.^{vi} Det har samlet set medvirket til, at flere unge læger vælger at specialisere sig inden for almen medicin.

Med flere uddannelsessteder følger større udbredelse af ansatte medicinstuderende rundt i landet

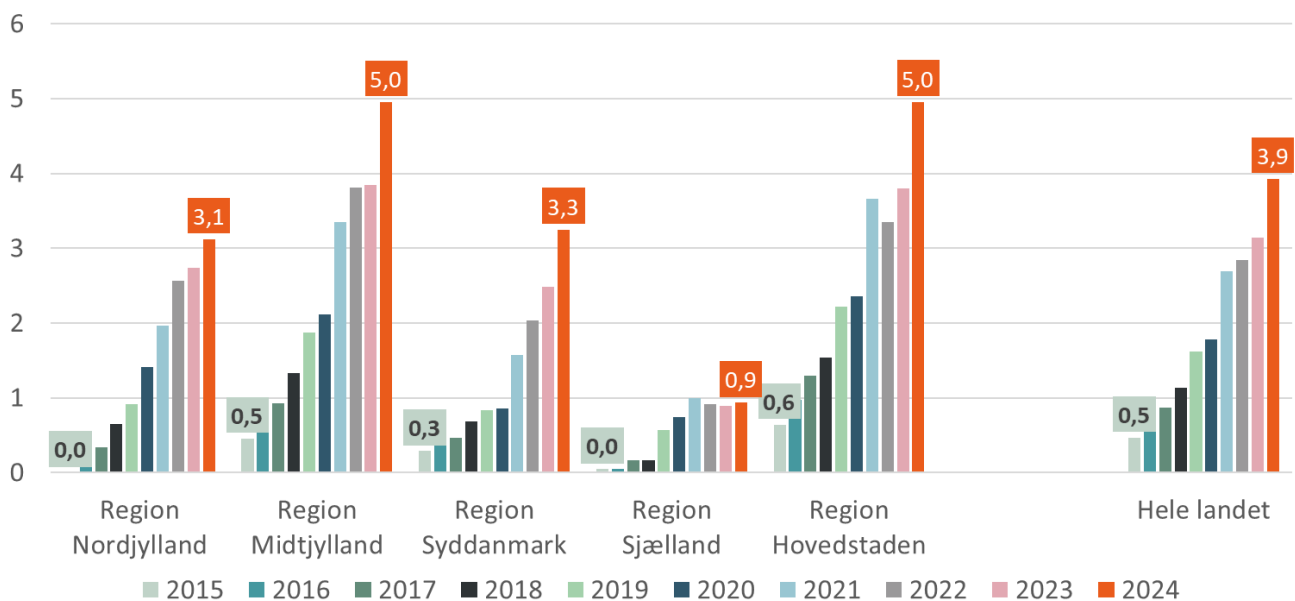
Udbredelsen af medicinstuderende ansat i almen praksis er udsprunget fra de store universitetsbyer. I 2015 var det stort set kun ansatte medicinstuderende i Region Midtjylland, Syddanmark og Hovedstaden. I Region Sjælland var der beskedne fire studerende, mens der i Region Nordjylland var nul. Udover Syddansk Universitet, Københavns Universitet og Aarhus Universitet var medicinstudiet fem år forinden kommet til Aalborg. Men på daværende tidspunkt husede Aalborg Universitet (AAU) fortsat blot 3 pct.

¹ Som er i gang med KBU (Klinisk basisuddannelse), intro- eller hoveduddannelsesstilling. Introduktionsstilling og hoveduddannelsesstilling, er de forskellige trin i videreuddannelsen til speciallæge inden for de forskellige specialer. En speciallægeuddannelse i almen medicin er forudsætning for at kunne blive praktiserende læge.

af alle medicinstuderende.^{vii} Sidenhen er andelen på Aalborg Universitet af alle landets medicinstuderende vokset til 10 pct. i 2023, og i dag er antallet af medicinstuderende i almen praksis i Nordjylland tæt på landsgennemsnittet.

Region Sjælland er den region med færrest ansatte medicinstuderende i almen praksis. Dette er særligt problematisk, da hele regionen er erklæret lægedækningstruet i forhold til praktiserende læger.^{viii} Det lave antal medicinstuderende med studiejob i almen praksis i Region Sjælland kan hænge sammen med, at der ikke er nogen medicinuddannelse i regionen. Forhåbentlig kan den nye lægeuddannelse på Københavns Universitet særligt målrettet Region Sjælland – hvor en stor del af den kliniske uddannelse vil finde sted på især Sjællands Universitetshospital i Køge – medvirke til, at flere medicinstuderende får job hos en praktiserende læge i Region Sjælland.^{ix}

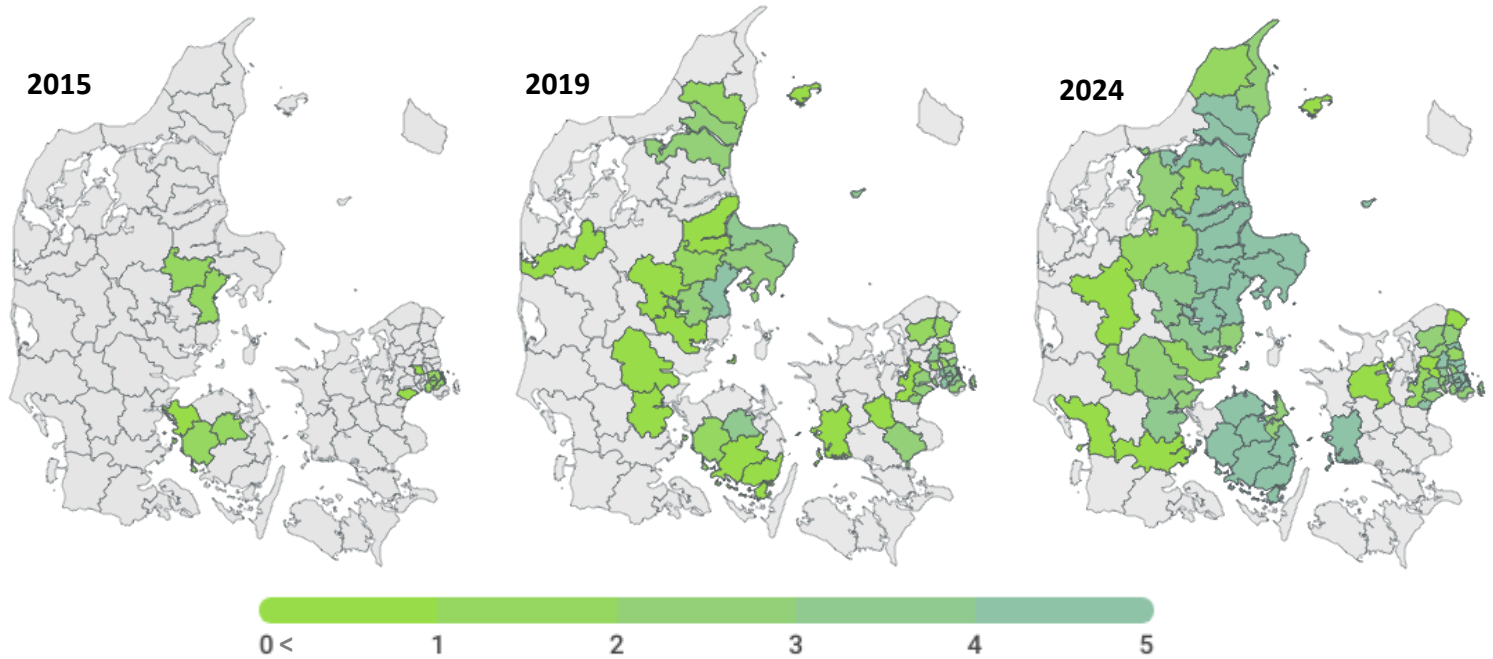
Medicinstuderende i almen praksis pr. 10.000 sikrede

Kilde: Danmarks Statistik. Note: Data er pr. 2. kvartal. Nogle medicinstuderende er blevet diskretioneret

Den geografiske udbredelse af medicinstuderende i almen praksis kan medvirke til, at kommende praktiserende læger får øjnene op for muligheden for at nedsætte sig i hele landet. Siden 2015 har de ansatte medicinstuderende spredt sig til et bredere geografisk område, og der er i dag medicinstuderende i almen praksis i mere end halvdelen af landets kommuner. I 2015 var det kun i hver tiende kommune.

Medicinstuderende i almen praksis pr. 10.000 borgere

Kilde: Danmarks Statistik. Note: Data er pr. 2. kvartal. Enkelte medicinstuderende er diskretioneret. Medicinstuderende med job i flere kommuner indgår for hvert job i en unik kommune.

ⁱ Se bl.a. PLO, PLO faktaark: <https://laeger.dk/foreninger/plo/politik-analyse-og-fakta/fakta-om-almen-praksis,2024> & Ugeskriftet, Nye tal viser dramatisk mangel på arbejdskraft: Behov for 40.000 flere sundhedspersoner i

2030: <https://ugeskriftet.dk/nyhed/nye-tal-viser-dramatisk-mangel-pa-arbejdskraft-behov-40000-flere-sundhedspersoner-i-2030>, 2023

ⁱⁱ Sundhedsministeriet, Sundhedsreform <https://www.ism.dk/Media/637888973082282053/Aftale%20-%20Et%20sammenh%C3%A6ngende,%20n%C3%A6rt%20og%20st%C3%A6rkt%20sundhedsv%C3%A6sen.pdf>, 2022

ⁱⁱⁱ Regeringens Lægedækningsudvalg, Lægedækning i hele Danmark:

<https://www.regeringen.dk/media/2811/endelig-rapport-18-januar.pdf>, 2017

^{iv} DR, Flere lægestuderende tager studiejob i en lægepraksis: Linnea er del af løsning på lægemangel:

<https://dr.dk/nyheder/regionale/fyn/er-der-en-laege-til-stede-linnea-er-medicinstuderende-og-aflasterlaegehuset>, 2022 v CompanYoung, Pra

^v CompanYoung, Praktiserende lægers organisation - Imageanalyse, 2023

^{vi} Sundhedsstyrelsen, Lægeprognoser og dimensioneringsplaner:

<https://www.sst.dk/da/viden/Sundhedsvaesen/Uddannelse/Prognoser/Laegeprognoser>

^{vii} Uddannelses- og Forskningsministeriet, Hovedtal for studerende på de videregående uddannelser:

<https://datavarehus.ufm.dk/rapporter/hovedtal>, 2023

^{viii} PLO, Lægedækningstruede områder (juni 2023): <https://www.laeger.dk/foreninger/plo/overenskomsten-ogaftaler/overenskomst-om-almen-praksis-ok22/laegedaekningstruede-omraader/>, 2023

^{ix} Københavns Universitet, KU opretter ny lægeuddannelse i Region Sjælland:

<https://sund.ku.dk/nyheder/2022/03/ku-opretter-ny-laegeuddannelse-i-region-sjaelland/>, 2022